

Obsah

Předmluva k 10. vydání	13
----------------------------------	----

1	Neurologická propedeutika pro studující	15
1.1	Význam anamnézy	15
1.2	Neurologické vyšetření	15
1.2.1	Základní postup	15
1.2.2	Stav vědomí a psychiky	17
1.2.3	Obecný somatický status	18
1.2.4	Neurologický status	18
1.2.5	Neurologické vyšetření pacientů v bezvědomí	58
1.2.6	Neurologické vyšetření při psychogenních poruchách	58
1.2.7	Neurologické vyšetření kojenců a malých dětí	59
1.3	Neuropsychologické vyšetření	67
1.3.1	Orientovanost, vigilita, chování	68
1.3.2	Afázie	69
1.3.3	Porucha prostorového vnímání	72
1.3.4	Apraxie	72
1.3.5	Agnozie	73
1.3.6	Amnézie a paměť	73
1.3.7	Vyšší kognitivní funkce	74
1.4	Pomocná vyšetření v neurologii	75
1.4.1	Neuroradiologická vyšetření	75
1.4.2	Vyšetření likvoru	82
1.4.3	Neurofyziologická vyšetření	87
1.4.4	Vyšetřování ultrazvukem	98
1.4.5	Biopsie	100
1.4.6	Perimetrie	103
1.4.7	Maddoxův kříž, Hessův-Gitterův, Lancasterův-Rotův-Grünův test.	103

Klinická neurologie

2	Onemocnění postihující převážně mozek a jeho obaly	107
2.1	Charakteristika onemocnění mozku	107
2.1.1	Vrozená a perinatálně získaná poškození mozku	107
2.1.2	Kraniocerebrální traumata	118
2.1.3	Zvýšený nitrolební tlak a mozkové nádory	125
2.1.4	Zánětlivá onemocnění mozku a jeho obalů	135
2.1.5	Mozkové poruchy prokrvení a netraumatické nitrolební krvácení	163
2.1.6	Komatózní pacient	201
2.1.7	Extrapyramidový syndrom	209
2.1.8	Mozečkové syndromy	230

2.1.9	Metabolické poruchy vyvolávající postižení mozku s dalšími neurologickými následky	236
2.1.10	Další generalizovaná onemocnění s centrálně nervovými příznaky a jinými neurologickými následky.	245
2.1.11	Zvláštní mozkové syndromy.	272

3 Onemocnění postihující převážně míchu 291

3.1	Charakteristika míšního postižení.	291
3.2	Topografická klasifikace míšních lézí	291
3.3	Vrozené a perinatálně získané míšní léze	293
3.4	Traumatické míšní léze	294
3.4.1	Charakteristika (úplného) syndromu transverzální léze míšní	294
3.4.2	Syndrom kaudy	297
3.4.3	Praktické postupy u akutních traumatických transverzálních lézí míšních	297
3.4.4	Whiplash injury	297
3.5	Nádory a další procesy komprimující míchu	301
3.5.1	Obecné poznámky	301
3.5.2	Zvláštní formy míšní komprese	301
3.6	Zánětlivá, alergická a toxická onemocnění míchy a míšních obalů	305
3.6.1	Zánětlivá onemocnění míchy	305
3.6.2	Myelitidy	308
3.6.3	Toxické myelopatie	308
3.7	Míšní oběhové poruchy	309
3.7.1	Cévní zásobení míchy	309
3.7.2	Míšní ischemie podmíněné arteriálním postižením	309
3.7.3	Venózně podmíněné míšní poruchy prokrvení	311
3.8	Degenerativní a heredodegenerativní choroby postihující přednostně míchu	312
3.8.1	Postižení gangliových buněk předních rohů	312
3.8.2	Spastická spinální paralýza a její diferenciální diagnóza	317
3.8.3	Myatrofická laterální skleróza	318
3.8.4	Spinocerebelární ataxie	320
3.9	Metabolické poruchy s převážným postižením míchy	322
3.9.1	Nedostatek vitamínu B ₁₂ a onemocnění míšních provazců (funikulární myelóza)	322
3.10	Syringomyelie a syringobulbie	323

4 Poruchy vegetativního nervového systému a trofiky 327

4.1	Akutní pandysautonomie	327
4.2	Familiární dysautonomie (Riley)	331
4.3	Botulizmus	331
4.4	Ztráta vnímání bolesti	331
4.4.1	Vrozená ztráta vnímání bolesti	331
4.4.2	Vrozená senzorická neuropatie s anhidrózou	331
4.4.3	Senzorická kořenová neuropatie (acropathie ulcéro-mutilante Thévenard, acrodystrophic neuropathy)	331
4.4.4	Asymbolie bolesti	332
4.5	Syndromy sympatiku	332
4.5.1	Anatomie a patofyziologie.	332

	4.5.2	Typické příznaky	332
4.6		Poruchy trofiky	335
5		Demyelinizační choroby	337
5.1		Přehled původu, významu a metabolismu myelinu	337
5.2		Roztroušená skleróza	337
	5.2.1	Typická klinická charakteristika	337
	5.2.2	Epidemiologie	338
	5.2.3	Klinické příznaky	338
	5.2.4	Pomocná vyšetření u roztroušené sklerózy	341
	5.2.5	Prognóza	343
	5.2.6	Patologická anatomie	344
	5.2.7	Etiologie a patogenetické mechanismy	344
	5.2.8	Terapie	345
	5.2.9	Diferenciální diagnóza	346
5.3		Další demyelinizující onemocnění	347
	5.3.1	Koncentrická skleróza (Balo)	347
	5.3.2	Difúzní skleróza	347
	5.3.3	Encephalomyelitis acuta disseminata	347
	5.3.4	Neuromyelitis optica (Dévic)	347
	5.3.5	SMON (subakutní myelo-optická neuropatie)	347
	5.3.6	Vrozené demyelinizační choroby	348
6		Poškození nervového systému specifickými fyzikálními vlivy	349
6.1		Poškození nervového systému elektrickým proudem	349
6.2		Poškození při dekompresi	350
	6.2.1	Kesonová nemoc	350
6.3		Poškození ionizujícím RTG zářením	350
	6.3.1	Radiační poškození mozku	350
	6.3.2	Radiační poškození míchy	350
6.4		Poškození celkovým nebo místním podchlazením	351
	6.4.1	Klinické příznaky	351
7		Epilepsie a jiná záchvatům podobná onemocnění a poruchy vědomí	353
7.1		Epilepsie	353
	7.1.1	Patofyziologie a etiologie	353
	7.1.2	Epidemiologie	353
	7.1.3	Rozdělení epilepsií	353
	7.1.4	Praktické postupy při podezření na epilepsii	355
	7.1.5	Poruchy vědomí, synkopy, záchvatům podobné fenomény neepileptické povahy	373
	7.1.6	Kardiovaskulárně podmíněné synkopy a drop attacks	373
	7.1.7	Metabolické příčiny ztráty vědomí	377
	7.1.8	Drop attacks	378
	7.1.9	Narkolepticko-kataleptický syndrom	378
	7.1.10	Diferenciální diagnóza poruch spánku	380
	7.1.11	Psychogenní souvislosti a aspekty záchvatům podobných poruch	381

8	Polyradikulitidy a polyneuropatie	383
8.1	Polyradikulitidy	383
8.1.1	Klasická polyradikulitida (Landryho-Guillainův-Barrého syndrom)	383
8.2	Polyneuropatie	387
8.2.1	Obecná charakteristika.	387
8.2.2	Geneticky podmíněné polyneuropatie.	389
8.2.3	Polyneuropatie při metabolických poruchách	394
8.2.4	Polyneuropatie při nedostacích ve výživě a při podvýživě	398
8.2.5	Polyneuropatie při poruchách resorpce vitamínu B ₁₂	398
8.2.6	Autoimunoalergické polyneuropatie.	398
8.2.7	Polyneuropatie u infekčních chorob.	399
8.2.8	Polyneuropatie v rámci arteriopatí	399
8.2.9	Chronická hypoxemie	401
8.2.10	Polyneuropatie při spruce a jiných poruchách resorpce	401
8.2.11	Polyneuropatie při exogenně toxických poruchách	401
8.2.12	Ostatní polyneuropatie.	403
9	Příznaky a onemocnění mozkových nervů	407
9.1	Poruchy čichu	407
9.1.1	Anosmie	407
9.1.2	Pravé kombinace anosmie a ageuzie	408
9.1.3	Kakosmie	409
9.2	Poruchy zraku jako neurologický problém	409
9.2.1	Poruchy zraku	409
9.2.2	Poruchy zorného pole	410
9.3	Poruchy okohybné motoriky	413
9.3.1	Léze okohybných nervů a jejich jader.	422
9.3.2	Ptóza	427
9.3.3	Léčba okohybných poruch.	428
9.4	Poruchy zornic	428
9.4.1	Anatomie a vyšetřovací techniky zornic.	428
9.4.2	Anomálie zornicových reakcí	429
9.5	Poruchy trigeminu.	429
9.6	Projevy facialisu	432
9.6.1	Kryptogenní periferní parézy facialisu	432
9.6.2	Oboustranná paréza facialisu	433
9.6.3	Melkerssonův-Rosenthalův syndrom	433
9.6.4	Další periferní parézy facialisu	433
9.6.5	Poruchy chuti	434
9.6.6	Hemifaciální spasmus	434
9.6.7	Faciální myokymie	434
9.6.8	Tik obličeje	434
9.6.9	Hemiatrophia faciei progressiva.	434
9.7	Příznaky ze strany n. vestibulocochlearis (statoacusticus)	435
9.7.1	Poruchy sluchu.	435
9.7.2	Závrať	441
9.7.3	Nemoci, u kterých je vedoucím příznakem závrať	445
9.8	Výpadky glossopharyngeu a vagu	451
9.9	Paréza akcesoriu	451
9.10	Paréza hypoglossu.	451

9.11	Mnohočetné obry mozkových nervů	452
9.11.1	Polyradiculitis cranialis	452
9.11.2	(Recidivující) mnohočetné parézy mozkových nervů	452
9.11.3	Progredující mnohočetné obry mozkových nervů	453
9.11.4	Garcinův syndrom	453
9.11.5	Vzácnější příčiny	453
10	Míšní kořenové syndromy	455
10.1	Obecné příznaky	455
10.2	Onemocnění meziobratlové ploténky jako příčina kořenových syndromů	455
10.2.1	Hernie disku a spondylóza v cervikální oblasti	461
10.2.2	Kořenové syndromy v hrudní oblasti	462
10.2.3	Lumbální hernie disku	462
10.3	Expanzivně se chovající procesy nervových kořenů a okolních struktur	466
10.4	Další kořenové syndromy	467
10.4.1	Herpes zoster	467
11	Léze periferních nervů	469
11.1	Obecná klinická charakteristika	469
11.2	Pomocná vyšetření	470
11.2.1	Potní test	470
11.3	Rozdělení a kvantifikace periferních nervových lézí	470
11.3.1	Neuropraxie	471
11.3.2	Axonotmesis	471
11.3.3	Neurotmesis	471
11.4	Obecně o regeneraci periferních nervů	471
11.5	Bolestivé syndromy po lézích periferních nervů	471
11.5.1	Neuromové bolesti	471
11.5.2	Fantomové bolesti	472
11.5.3	Kausalgie	472
11.6	Paréza pažní pleteně	472
11.6.1	Úrazové parézy pažní pleteně	472
11.6.2	Další příčiny paréz pažní pleteně	482
11.6.3	Diferenciální diagnóza lézí pažní pleteně	484
11.7	N. thoracicus longus	484
11.8	N. axillaris	484
11.9	N. suprascapularis	485
11.10	N. musculocutaneus	485
11.11	N. radialis	485
11.11.1	Příčiny obm	485
11.12	N. medianus	486
11.12.1	Příčiny obm	487
11.12.2	Další kompresivní syndromy	488
11.13	N. ulnaris	489
11.13.1	Příčiny obm	489
11.14	Plexus lumbosacralis	492
11.15	N. genitofemoralis a n. ilioinguinalis	492

11.16	N. femoralis	492
11.17	N. cutaneus femoris lateralis (Meralgia paraesthetica)	498
11.18	N. obturatorius	498
11.19	Nn. glutaeci	498
11.20	N. ischiadicus	499
11.21	N. peroneus	499
11.22	N. tibialis	501
12	Bolest hlavy a bolest obličeje	503
12.1	Obecně	503
12.2	Vazomotorická bolest hlavy (tension type headache)	507
12.3	Bolest hlavy při organických cévních chorobách	513
12.4	Spondylogenní bolest hlavy a cervikální migréna	514
12.5	Ostatní (symptomatické) formy bolesti hlavy	514
12.6	Obličejové bolesti	515
12.6.1	Neuralgie	515
12.6.2	Syndrom mandibulárního kloubu	517
12.6.3	Atypické obličejové bolesti	518
12.6.4	Ostatní	518
12.7	Obecná diferenciální diagnóza bolesti hlavy a obličeje.	518
13	Různé bolestivé syndromy trupu a končetin	523
13.1	Bolest ramene a paže (cervikobrachialgie)	523
13.2	Bolestivé syndromy v oblasti trupu a v zádech	527
13.3	Bolest pánve a dolních končetin	529
14	Myopatie	533
14.1	Obecné poznámky	533
14.1.1	Klinické příznaky a nálezy u myopatií	533
14.2	Rozdělení	535
14.3	Svalové dystrofie	538
14.4	Myotonie a periodické obrny	546
14.4.1	Myotonie	546
14.5	Metabolické myopatie	552
14.5.1	Obecně k energetickému hospodaření svalů	553
14.5.2	Klinika a diagnostika metabolických myopatií	553
14.5.3	Specifické metabolické myopatie	554
14.5.4	Myoglobinurie	556
14.6	Mitochondriální encefalomyopatie	557
14.7	Vrozené myopatie	560
14.8	Myozitidy	561
14.9	Myopatie při endokrinopatiích	565
14.10	Svalové příznaky při poruchách elektrolytů	566

14.11	Svalové příznaky navozené medikamenty, při intoxikacích a stavech z nedostatku . . .	566
14.12	Poruchy nervosvalového přenosu vzruchu	568
14.12.1	Myasthenia gravis pseudoparalytica (Erb-Goldflam)	568
14.12.2	Lambertův-Eatonův myastenický syndrom	573
14.12.3	Vrozené myastenické syndromy	574
14.13	Další myastenické syndromy	574
14.14	Běžné svalové křeče.	574
Literatura		577
Seznam obrázků		613
Seznam tabulek		617
Seznam použitých zkratk		621
Rejstřík		625

